

Faktablad

MSB Forskning

Publ.nr MSB2344 – maj 2024

Förstärkt responskedja med frivilliga

I detta projekt studerades hur personer utanför traditionella blåljusverksamheter kan undervisas, utrustas och organiseras för att kunna mobiliseras vid olyckor och skadehändelser.

Projektet innehöll flera studier. I studien ”Frivilliga, motivation och larmtrötthet” undersöktes vad som motiverar frivilliga, specifikt civila insatspersoner (CIP:ar) och sms-livräddare, att ställa upp som frivilliga. Över 5 000 frivilliga svarade på enkäten. Resultaten visade bland annat att frivilliga motiveras mest av en känsla av samhörighet, självbild och kompetens medan larmtrötthet och negativa upplevelser i samband med respons var de faktorer som bidrog mest till minskat engagemang.

I en annan studie inom projektet undersökte forskarna det aktuella kunskapsläget för träning av lekmän i första hjälpen för blödande trauman. Litteraturöversikten visar på ett antal faktorer där ytterligare forskning behövs för att skapa evidens om hur träning ska genomföras på bästa sätt för att säkerställa kompetens hos frivilliga.

Flera kommunala räddningstjänster har initierat projekt med civila insatspersoner (CIP). I många fall har intresset varit stort, och räddningstjänsten har varit tvungna att välja vilka områden som ska inkluderas och låta andra vänta. Det finns alltså ett beslutsproblem i att välja områden som ska bli ett CIP-område. Därför har forskarna utvecklat en optimeringsmodell där användare får ange hur många områden som ska väljas ut. Modellen kan ta hänsyn till nuvarande brandstationslokaliseringar, var befolkningen befinner sig någonstans, historiska larm, samt hur många potentiella frivilliga som finns i varje område. Modellen har utvecklats och testats tillsammans med Räddningstjänsten Östra Götaland, och resultat för deras förbund har tagits fram. Dessa visade att om de ville initiera CIP i två områden, så var orterna Ringarum och Ramsdal bra områden att börja med. RTÖG har i dags-läget därför påbörjat rekrytering och utbildning på dessa orter.

Kontakta oss:
Tel: 0771-240 240
registrator@msb.se
www.msb.se

Förstärkt responskedja med frivilliga

Projektet genomfördes av CARER - Centrum för forskning inom respons- och räddningssystem - vid Linköpings universitet.

Projektet är ett av många inom forskningsprogrammet Effektiva Räddningsinsatser på Framtidens Skadeplats. Programmet finansieras av MSB.

För mer information, kontakta Erik Prytz, erik.prytz@liu.se

Mer information finns även på www.liu.se/forskning/carer

Läs mer i följande artikel:

Prytz, E., Norrblom, P., Pilemalm, S., Andersson Granberg, T., & Jonson, C.-O. (2023). What motivates and demotivates emergency response volunteers? A survey-based factor analysis study. *Scandinavian Journal of Trauma, Resuscitation, and Emergency Medicine*. 31(38).

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap